

--

**Európska Únia bude buď
demokratickejšia alebo
sa rozpadne!**

▶▶ DiEM25

Demokracia v Európe
pohyb 2025

MANIFEST ZA DEMOKRATIZÁCIU EURÓPY

Tvrdia, že sa boja o našu globálnu konkurencieschopnosť, že sa boja migrácie či terorizmu, ale je len jedna vec, ktorá skutočne desí "mocných" Európy: demokracia!

Rozprávajú v mene demokracie len na to, aby ju popreli a pošliapali v praxi. Snažia sa demokraciu manipulovať, mystifikovať, korumpovať, len aby zničili jej potenciál a energiu. Ich skutočnou nočnou morou je demokracia, v ktorej budú mať hlavné slovo – Európania.

Európska Únia by mohla byť povestným majákom, ukazujúc svet, že solidarita a mier môžu prospievať po storočiach vojen a náboženského fanatizmu. Nanešťastie dnes vidíme, ako spoločná byrokracia a spoločná mena Európanov skôr rozdeľujú, Európanov, ktorí sa postupne zjednocovali napriek rôznym jazykom a kultúram.

Teraz, dnes, všade Európania cítia sklamanie z európskych inštitúcií. Od Helsiniek po Lisabon, od Dublinu po Krétu, od Leipzigu po Aberdeen. Rýchlo sa približuje ťažké rozhodovanie, rozhodovanie medzi autentickou demokraciou alebo bolestivou dezintegráciou.

Dôvodom stojacim za postupným rozkladom Únie je jedna veľká lož: všetky dôležité rozhodovacie procesy, ktoré sa nás týkajú, sa dejú za zatvorenými dverami a sú nám predstavené ako "nepolitické", "technické", "procedurálne" alebo "neutrálne" procesy. Cieľom tejto lži je nedovoliť Európanom mať a uplatňovať demokratickú kontrolu nad financiami, pracovnými podmienkami či životným prostredím.

Cena tejto lži nie je len koniec demokracie, ale aj koniec sna o zdieľanej prosperite:

- ekonomiky eurozóny sa postupne prepadávajú vplyvom politik škrtov, výsledkom ktorých je permanentná recesia v slabších krajinách a znižovanie investícií v krajinách jadra
- členské štáty mimo eurozóny sú mimo hry, hľadajú inšpirácie a partnerov medzi autoritatívnymi režimami
- v celej Európe prevláda bezprecedentná nerovnosť, vytráca sa solidarita a nádej

O čo viac demokraciu potláčajú, o to menšiu politickú legitimitu majú, o to silnejšie sú sily ekonomickej recesie a o to väčšia potreba ďalšieho sklzu k autoritatívnym praktikám. Nepriatelia demokracie posilňujú svoju silu, strácajú legitimitu a nádej a prosperujú len bohatí (ktorí ale musia žiť za bránami a plotmi, aby boli ochránení pred zvyškom spoločnosti).

Toto je proces, aký sme ešte nevideli a jeho výsledkom je zneužívanie európskej krízy na boj národných štátov proti sebe, posilujúc xenofóbiu a šovinizmus. Strach z "iného", nacionalizácia ambícií, re-nacionalizácia politik toxicky ohrozuje súdržnosť a spoločné záujmy, z čoho Európa bude len ďalej trpieť.

Úbohá reakcia európskej politickej elity ku krízam bankovníctva a dlhu, ku kríze utečencov, k potrebe spoločnej zahraničnej politiky, postupu pri migrácii či proti terorizmu, to sú všetko príklady, čo sa stane, keď solidarita stráca význam.

Dominujú dve možnosti, jedna horšia ako druhá:

- návrat do ulity národného štátu
- poddať sa zóne bez demokracie riadenej Bruselom

Musí existovať aj iná možnosť, a skutočne existuje!

Je ňou tá, ktorej "oficiálna" Európa tak veľmi odporuje, v duchu svojho autoritárskeho myslenia:

Demokratizácia!

Myšlienky Edmunda Burka vystihujú súčasnú situáciu v Európe veľmi presne: "Na to, aby zlo zvíťazilo, stačí, aby väčšina ľudí ostala mlčať". Oddaní demokrati musia začať konať spoločne, naprieč Európou. S touto ambíciou sa stretávame v utorok 9. februára v Berlíne, s cieľom založiť občianske hnutie "Demokracia v Európe", DiEM25.

Prichádzame zo všetkých kútov Európy, zjednotení rôznymi kultúrami, jazykmi, prízvukmi, príslušnosťou k politickým stranám, ideológiami, farbou pleti, rodovou identitou, vierou a víziou správnej spoločnosti.

Prichádzame ako oddaní Európania zabrániť neschopnému európskemu establišmentu, hlboko podozrievavému voči demokracii, aby úplne znemožnili víziu autenticky demokratickej Európskej Únie.

Motivuje nás jednoduchá, radikálna myšlienka:

Zdemokratizujme Európu! Európska Únia bude buď demokratickejšia alebo sa rozpadne!

Našou neodkladnou prioritou je A) úplná transparentnosť rozhodovacích procesov (živé vysielanie zo stretnutí Európskej Rady, Ecofin-u a Euroskupiny, úplné zverejnenie dokumentov týkajúcich sa obchodných rokovaní, publikácia návrhov ECB atď.) a B) bezodkladné nasmerovanie existujúcich inštitúcií Európskej únie na vykonávanie inovatívnej politiky, ktorá bude autenticky riešiť dlhovú krízu, neadekvátne bankové investície, rastúcu chudobu a migráciu.

Po tom, ako budú jednotlivé európske krízy zastabilizované, je našim strednodobým cieľom zvolať Ústavné zhromaždenie, na ktorom budú Európania rokovať o možnostiach, ako uviesť do praxe plnoprávnu európsku demokraciu tak, aby počnúc rokom 2025 zohľadňovala suverénny Parlament, ktorý by rešpektoval národné sebaurčenie a zdieľal právomoci s národnými parlamentami, regionálnymi zhromaždeniami a miestnymi samosprávami.

Vyzývame všetkých Európanov, aby sa bezodkladne pripojili k vzniku hnutia DiEM25 a aby spolu s nami bojovali za demokratizáciu Európskej únie; za ukončenie obmedzovania politických vzťahov na úkor mocenských vzťahov, ktoré sa tvária ako čisto technické rozhodnutia; podriadenie celej byrokracie Európskej únie vôli suverénnych európskych národov; za demontáž zaužívanej dominancie korporátnej nadvlády nad vôľou občanov; za prinavrátenie pravidiel riadiacich jednotný trh a spoločnú menu do sféry politiky. Inšpiruje nás Európa rozumu, slobody, tolerance a predstavivosti umožnenej komplexnou transparentnosťou, skutočnou solidaritou a autentickou demokraciou. Usilujeme sa o:

- Demokratickú Európu, kde politická moc pochádza zo suverénnych európskych národov
- Transparentnú Európu, kde sú všetky rozhodovacie procesy podriadené občianskej kontrole
- Zjednotenú Európu, ktorej občania zdieľajú spoločné hodnoty tak naprieč národmi, ako aj v rámci svojich národov
- Realistickú Európu, ktorá si kladie za úlohu radikálne, avšak dosiahnuteľné demokratické reformy
- Decentralizovanú Európu, ktorá používa centrálnu moc na maximalizáciu lokálnej demokracie
- Pluralistickú Európu regiónov, etník, vierovyznaní, národností, jazykov a kultúr
- Rovnostársku Európu, ktorá oslavuje odlišnosť a ukončí všetky formy diskriminácie
- Kultivovanú Európu, ktorá podporuje kultúrnu rozmanitosť svojich národov
- Sociálnu Európu, ktorá uznáva slobodu od vykorisťovania ako predpoklad skutočnej slobody
- Produktívnu Európu, ktorá investuje do zdieľanej a zelenej prosperity
- Udržateľnú Európu, ktorá žije v súlade s planétou
- Ekologickú Európu zasadujúcu sa o celosvetovú zelenú premenu
- Kreatívnu Európu, ktorá ponecháva priestor inovatívnej sile predstavivosti svojich občanov
- Technologickú Európu smerujúcu nové technológie do služieb solidarity
- Historicky uvedomelú Európu, ktorá sa snaží o svetlú budúcnosť bez toho, aby sa skrývala pred svojou minulosťou
- Internacionalistickú Európu, ktorá sa správa k ne-Európanom nie ako k výrobným prostriedkom, ale ako k ľuďom
- Mierumilovnú Európu, ktorá zmierňuje napätie vo svojom susedstve aj mimo neho
- Otvorenú Európu naklonenú myšlienkam, ľuďom a inšpiráciám z celého sveta, ktorá považuje ploty a hranice za známku slabosti a zdroj nebezpečenstva
- Oslobodenú Európu, kde privilegiá, predsudky, sužovanie a hrozba násilia miznú, ktorá umožňuje Európanom rodiť sa do menej stereotypných úloh a zároveň užívať rovné príležitosti na rozvoj vlastného potenciálu a mať slobodu rozhodovať nad svojim životom.

Carpe DiEM25

Poznámka:

Toto je skrátená verzia Manifestu DiEM25. Plnú verziu v anglickom orgináli nájdete na: www.diem25.org